

UTE BO BY ILERSIS - ACUDAM

Seu social: Mollerussa

Àmbit geogràfic: comarcal

Forma jurídica: unió temporal d'empreses

- 436 persones treballadores
- 187 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 19 persones voluntàries
- 539 persones sòcies
- 91 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 229 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència o la discapacitat
- 41 persones ateses en serveis d'atenció a trastorns de salut mental
- 12 persones ateses en serveis vinculats a l'àmbit penitenciari
- 12 persones ateses en serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.bodeshalom.org

www.acudam.com

Breu història de l'organització

El projecte està impulsat per la UTE BO BY ILERSIS-ACUDAM amb CIF U44699502, en la que participen les entitats sense ànim de lucre Fundació Privada ILERSIS i Associació Comarcal Urgell d'Ajuda al Minusvàlid ACUDAM. Es tracta de dues entitats de referència en la inclusió i la defensa dels drets de les persones amb discapacitat al territori de Lleida. ILERSIS, nascuda fa més de 40 anys, està vinculada a la comarca del Segrià, i ACUDAM, amb 48 anys d'experiència, desenvolupa la seva activitat a la comarca del Pla d'Urgell. Ambdues han unit força i experiència amb el compromís d'abanderar un projecte innovador, que doni visibilitat a les capacitats de les persones i que generi sensibilitat i estima pels productes alimentaris del territori del Pla d'Urgell.

ILERSIS aporta 10 anys d'experiència en projectes d'inclusió a través de l'activitat de comerç i restauració. La iniciativa dona feina a 22 persones amb discapacitat que treballen en dos locals de la ciutat de Lleida. Aquest format d'èxit es pretén exportar a les comarques del Pla d'Urgell.

ACUDAM aporta l'ànima, materialitzada en les persones amb discapacitat intel·lectual que desenvoluparan el seu projecte laboral realitzant l'atenció al client de l'espai de cafeteria i botiga. Representa un repte donat que la seva línia d'emprenedoria laboral sempre ha sigut de caràcter industrial.

Missió

L'objecte de la UTE Bo by ILERSIS – ACUDAM constituïda el 27/01/2023 és l'explotació i prestació de serveis i activitats de restauració, comercialització de productes d'alimentació i la realització d'esdeveniments, relacionats amb la gastronomia i la cultura al local situat a la Plaça Manuel Beltrán, 19 de Mollerussa (Lleida) amb l'objectiu de donar visibilitat social al col·lectiu de persones amb discapacitat, sent la raó de ser.

Particularment les missions de cada entitat són:

- ILERSIS contribueix a la inclusió social i laboral de les persones amb discapacitat o risc d'exclusió, a través de serveis, suports i activitats, que es caracteritzen per la qualitat i el retorn social, econòmic i mediambiental.
- ACUDAM proporciona els serveis i suports necessaris perquè cadascuna de les persones amb capacitats diferents, de la comarca del Pla d'Urgell, participin de l'organització, desenvolupin una vida de qualitat i tan autònoma com sigui possible; donant suport a totes les famílies de les persones ateses.

Descripció de l'activitat

La UTE es dedica a la integració social i laboral de persones amb discapacitat mitjançant el desenvolupament d'activitats de comerç i restauració al Pla d'Urgell. Les dues entitats que la conformen desenvolupen altres activitats productives amb la mateixa finalitat d'assolir la inclusió de persones amb discapacitat, oferint un ampli ventall de professions i ocupacions perquè les persones amb discapacitat puguin escollir l'activitat que prefereixin per desenvolupar la seva carrera laboral.

ILERSIS treballa en el sector de la fusteria industrial i les brigades de serveis oferint jardineria, neteja i obra menor a un ventall de clients. En total ocupa a 118 persones amb discapacitat, 89 de les quals amb especials dificultats.

ACUDAM desenvolupa activitats productives en l'àrea del termoconformat de plàstic, elaboració de cortines, estores, persianes i mosquiteres i disposa d'un viver d'oliveres. Dona ocupació a 69 persones amb discapacitat, 65 de les quals presenten especials dificultats.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

BO BY ILERSIS & ACUDAM, VISIBILITZANT LA CAPACITAT!

Breu descripció

Bo by ILERSIS & ACUDAM és una cafeteria situada al centre de Mollerussa, amb botiga de venda de productes de proximitat i amb valor social, que vol posar en valor tant el producte agroalimentari de la zona com el valor de la comunitat social i les persones del mateix territori, on la qualitat del producte i de l'atenció rebuda per part de la clientela pretén generar un efecte de taca d'oli, impregnant la població d'aquesta estima i sentiment de pertinença a un territori on el principal valor són la seva gent i els seus fruits.

Malgrat el seu recent inici, l'experiència té una llarga trajectòria que avala l'èxit d'aquesta fórmula per promoure la inclusió i apropar el dia a dia de les persones amb discapacitat a la societat. Les persones treballadores de Bo by I & A, provenen de la comarca del Pla d'Urgell, el que facilita l'acostament al seu lloc de treball i el vincle amb la comunitat; desenvolupant la professió d'auxiliar de comerç o restauració amb autonomia i amb el suport d'un equip multidisciplinar que vetlla pel seu benestar i progrés professional.

La població de Mollerussa ha acollit molt positivament aquesta iniciativa, superant les expectatives de visitants més optimistes. Cada dia més de 100 persones visiten l'establiment i es relacionen, normalitzant el procés d'inclusió i gaudint dels productes del territori.

L'experiència és innovadora, transformadora i és una iniciativa replicable per altres entitats del tercer sector dedicades a la inclusió. Aquesta activitat permet:

- CREAR llocs de treball de qualitat.
- NORMALITZAR la presència de persones amb discapacitat en àmbits públics i socials.
- TRANSFORMAR la visió de la societat vers aquest col·lectiu.
- DISPOSAR d'equipaments on fer programes formatius i terapèutics en l'àmbit del comerç i la restauració.

Dota a la comarca del Pla d'Urgell d'un nou sector d'ocupació i formació per persones amb discapacitat, garantint l'exercici del seu dret a un lloc de treball digne i a una inclusió plena.

Aportació de valor de la iniciativa

La integració laboral de l'activitat promou la igualtat d'oportunitats, la diversitat en els entorns de treball i afavoreix la inclusió enriquint la cultura empresarial i, per tant, promovent una societat més justa; incentivant també la coneixença i el consum del producte de proximitat. El suport que es proporciona a les persones amb discapacitat és essencial per assolir la seva integració exitosa i es fa des de l'orientació i la mentoria, per l'afrontament dels reptes que puguin sorgir.

La iniciativa és continuista i permet mostrar talents únics, adaptant els llocs de treball per poder fer les tasques d'una manera eficaç, motivant l'interès de l'empresa ordinària en la contractació amb diversitat. Tenim una llarga trajectòria gràcies al primer impuls de l'Ajuntament de Lleida amb la cessió d'un local per l'activitat i que va ser receptora de diferents guardons: Premi La Confederació 2019 en la categoria de Transformació Social i Premis al Foment de l'Ocupació Josep M. Piñol.

Necessitats identificades

La integració laboral de les persones amb discapacitat de Bo by Ilersis & Acudam, dona resposta a diverses necessitats:

- Les oportunitats d'ocupació: és fonamental que les persones amb discapacitat puguin participar activament al mercat laboral amb llocs de treball de qualitat. La iniciativa coopera en la reducció de la taxa elevada d'atur d'aquest col·lectiu a Catalunya, sent en l'actualitat segons l'última dada publicada a l'IDESCAT (20/01/23) d'un 20,6%, 9,2 punts per sobre de la de les persones sense discapacitat.
- La independència econòmica: cobrar un salari i ser econòmicament independent facilita el desenvolupament social i la qualitat de vida de les persones i el seu entorn més proper.
- La inclusió social: integrar-se laboralment i socialment incrementa l'autoconeixement i la confiança, a més de rebre el reconeixement de l'entorn i la societat per les seves capacitats.
- El desenvolupament professional i personal: els permet adquirir experiència laboral i aprendre noves habilitats; així com obtenir beneficis socials de protecció i estabilitat econòmica.
- L'autonomia i integració comunitària: les ajuda a la presa

de decisions, la gestió del temps i l'organització personal; així com a incorporar-se a la seva comunitat amb una vida més plena.

- L'autoestima alimentària: fa referència al valor que es dona al producte de proximitat amb la intenció d'impulsar el seu consum.

Principals objectius assolits

El principal objectiu assolit és la integració laboral de les persones amb discapacitat, acompanyat de l'increment del valor i estima que es dona al producte local, gràcies a l'interès que demostren els clients. A més, es promou:

- Igualtat d'oportunitats. Garantint que les persones amb discapacitat puguin accedir al mercat laboral i tenir una carrera professional, contribuir a la societat i superar barreres i discriminacions.
- Autonomia i independència. Guanyar un sou es la base per ser econòmicament independents i tenir una vida més autònoma.
- Millora de la qualitat de vida: A través de la feina s'assoleixen objectius personals satisfactoris i es fomenta la interacció, la integració comunitària i l'aprenentatge constant.
- Diversitat i inclusió. Les empreses comencen a sensibilitzar-se davant de la diversitat i de les habilitats especials que aporten les persones amb discapacitat.
- Reducció de l'estigma i la discriminació. A mesura que més persones amb discapacitat es converteixen en membres actius de la nostra força laboral, es desafien els prejudicis i es promou una societat més inclusiva i justa per a tothom.
- Contribuir a la sostenibilitat ambiental. El disseny de l'activitat es realitza des del punt de vista de la sostenibilitat fomentant la relació directa amb els productors pròxims i procurant la contractació de persones properes al seu lloc de treball.

Principals resultats obtinguts

Quantitatius:

- Augment de la taxa d'ocupació: Encara que és una actuació a petita escala, contribueix a la taxa d'ocupació del col·lectiu. Hi ha 4 persones amb certificat de discapacitat contractades, participant activament al mercat laboral.
- Augment dels ingressos personals: La integració laboral exitosa en la nostra activitat hostalera ha generat un increment en els ingressos de les persones ocupades, guanyant un salari digne i gaudint d'una millora en la seva qualitat de vida i autonomia financera.
- Contribució al creixement econòmic: En aprofitar el potencial de la plantilla s'ha generat un augment en la producció i el consum, estimulando l'economia de la zona; especialment dels proveïdors de matèria primera de proximitat.

Qualitatius:

- Diversitat i equitat: S'ha promogut la diversitat al lloc de treball, el que ha enriquit la cultura organitzativa fomentant l'equitat.
- Beneficis per a les entitats participatives de la UTE: el repte de la inclusió a través de l'activitat comercial i de restauració ha promogut la creativitat i la innovació de la plantilla de les entitats que conformen la UTE.
- Millora de la imatge corporativa: La promoció de la inclusió i la integració de persones amb discapacitat, ha generat lleialtat per part dels clients i un augment en la preferència per consumir el nostre servei.
- Desenvolupament personalment i professional: el treball ha proporcionat l'oportunitat de desenvolupar-se personal i professionalment.

Abast de l'experiència

Dins de la integració laboral de persones amb discapacitat i/o malaltia mental que varia segons diversos factors:

1) La discapacitat específica, 2) les capacitats individuals, 3) el tipus d'ocupació i 4) l'entorn laboral.

Aspectes que es destaquen de la nostra experiència:

- L'adaptació: element clau en la integració. Implica la modificació del lloc de treball, de les tasques assignades, perquè puguin realitzar les seves funcions amb èxit.
- El suport i la formació: És important que el personal rebi el suport adequat per part de l'entitat. Inclou: orientació en les tasques, capacitació i cultura organitzativa inclusiva que promogui la comprensió; amb la finalitat d'una promoció professional.
- Superació d'estereotips i prejudicis: L'experiència a la nostra botiga ha ajudat a trencar-los, demostrant les habilitats professionals i educant als altres sobre la diversitat i la inclusió.
- Consolidar les aliances entre les entitats del tercer sector, ens amplia la visibilització i ens enforteix.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 20

Membres equips directius: 3

Voluntàries: 2

Principals factors clau d'èxit

La proximitat a la comunitat. Hi ha una comunió entre el producte, el personal i la clientela que troben un nexa d'identitat en la pertinença a un territori de referència.

L'experiència prèvia en el sector de l'hostaleria i el comerç facilita l'adaptació del lloc de treball i la superació de reptes que es puguin plantejar amb rapidesa i eficàcia.

Formació i qualificacions. Algunes posicions a l'hostaleria requereixen qualificacions específiques, com la manipulació d'aliments i el coneixement sobre al·lèrgens. Tenir aquestes formacions millora les oportunitats d'integració laboral.

Habilitats socials i de servei al client. L'hostaleria és un sector en què el contacte amb els clients és constant, i permet treballar les habilitats socials, la comunicació efectiva, l'empatia i la capacitat de resoldre problemes.

Actitud i treball en equip. Tenir una actitud positiva, ser proactiu i tenir habilitats per treballar en equip és la clau de l'èxit.

Coneixement dels protocols de seguretat i higiene. A la nostra botiga es treballa amb aliments i es manté un entorn de treball segur i net. Conèixer i complir aquests protocols és fonamental per garantir la salut dels clients i del propi personal.

Connexions i xarxes professionals. Donem visibilitat de les capacitats dels nostres treballadors a la xarxa de proveïdors de proximitat, els quals evidencien les habilitats i ens proporcionen un producte de qualitat i sostenible.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

- Falta d'experiència. Les persones que manquen experiència poden trobar més difícil la realització del treball; per tant, han requerit una formació addicional i l'adquisició de competències específiques per aconseguir una integració laboral exitosa.
- Discriminació i prejudicis. Es poden donar casos de discriminació o prejudicis, que podrien dificultar la inclusió; per tant, s'ha requerit mesures de sensibilització per superar aquesta barrera.
- Dificultats d'adaptació a la cultura de l'entitat: és un repte per a les persones que s'incorporen, especialment si les normes i les pràctiques eren diferents de les seves experiències anteriors.
- Pressió i estrès: es van generar com a part de la incorporació al nou lloc de treball, ja que cal familiaritzar-se amb els processos, les tasques i la resta de plantilla. Això pot afectar el rendiment i el benestar general fins que s'aconsegueixi una adaptació completa.
- Barreres lingüístiques i culturals. Si algú no parla l'idioma

predominant en el lloc de treball o que prové de diferents cultures poden haver dificultats per comunicar-se i adaptar-se a les normes i costums de la nova organització.

Elements innovadors que aporta l'experiència

- Mentoria i tutoria. Els programes de mentoria són una manera efectiva d'ajudar a les persones a integrar-se en l'activitat de Bo by ILERSIS-ACUDAM. Les persones veteranes ofereixen suport i orientació a les persones més noves, ajudant-les a conèixer la cultura de la UTE, les expectatives i a adaptar-se més ràpidament al nou entorn laboral.
- Aprendre mentre es treballa. Els programes d'aprenentatge en el lloc de treball, com ara l'aprenentatge basat en projectes, l'aprenentatge pràctic i els programes de rotació de tasques, són exemples d'elements innovadors per a la integració laboral. Permeten adquirir habilitats i coneixements de manera pràctica i aplicar-los directament en les seves tasques quotidianes.
- Cultura organitzativa inclusiva. El foment de la diversitat, l'equitat i la igualtat d'oportunitats, promou la integració laboral de totes les persones, independentment de la seva raça, gènere, edat, origen ètnic, orientació sexual o altres característiques. S'estableixen polítiques i pràctiques per assegurar que totes les veus siguin escoltades, es promogui l'apoderament de la plantilla i s'eliminin les barreres per a la plena integració.
- Programari de gestió de talent. Aquestes solucions de gestió de capacitat són eines innovadores que permeten seguir el procés d'integració laboral de manera eficient. Aquestes eines ajuden a seleccionar perfils, facilitant una transició més suau i efectiva cap a l'entorn laboral.
- L'autoestima alimentària. La venda de productes de proximitat ens permet donar un impuls a l'estima de del producte proper d'una manera sostenible i de qualitat.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

La col·laboració entre entitats permet la transferència efectiva de les pràctiques d'integració laboral que realitzem a Bo by ILERSIS - ACUDAM. Requereix una col·laboració estreta entre diferents actors, com ara el govern, les organitzacions de persones amb discapacitat, les empreses i la proveïdora. Treballar conjuntament ha permès compartir coneixements, recursos i millors pràctiques per a la integració laboral de les persones amb discapacitat, utilitzant el nostre model d'èxit amb experiència i amb la possibilitat de ser replicat per altres entitats de característiques similars.

La identificació de bones pràctiques a la integració laboral que han sigut reeixides en altres contextos, ens permet incorporar a la nostra experiència els programes i recursos específics per a persones amb discapacitat. Entendre com funcionen els altres també és fonamental de cara a la replicabilitat amb èxit.

L'adaptació a les necessitats locals; encara que sigui important aprendre de les bones pràctiques d'altres llocs, és essencial que cadascú les utilitzi segons les necessitats i els contextos locals.

La sensibilització és crucial per a promoure les capacitats i el valor de les persones amb discapacitat en l'àmbit laboral. Això inclou campanyes de conscienciació, capacitació en gestió de la diversitat i esdeveniments que posin de relleu les competències i els èxits de les persones treballadores del Centre Especial de Treball; en el nostre cas mitjançant les activitats pròpies i la divulgació a través del blog de les pàgines web i de les xarxes socials.